කොරෝනා රෝගයෙන් හුස්ම ගන්න අපහසුවන්නේ මෙහෙමයි

පෙණහලු ආශ්‍රිතව කෝවිඩ් රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාවේ කිසියම් වැඩිවීමක් දක්නට ඇත. මේ වන විට දිනකට රෝගීන් 2000 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වේ. මේ දක්වා මිය ගිය ගණන 962 කි. පෙණහලු ආශ්‍රිතව ඇතිවන සංකූලතා මත බරපතළ තත්ත්වයන් ඇති වීම සම්බන්ධයෙන් මම්පහ මහ රෝහලේ ස්වසන රෝග විශේෂඥ වෛද්‍ය බෝධික සමරසේකර මහතා සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡාවේ දී අනාවරණය වූ කරුණු මෙසේය.

කැස්ස, සෙම පිට වීම හෝ නොවීම, හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව, මහන්සි ගතිය, පපුවේ වේදනාව, හුස්ම නත්තා විට පපුවේ වේදනාව, නිවිමෝනියාව ඇතිවීමේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ හැටියට දැක්විය හැකිය.

මෙම කොවිඩ් රෝගය ප්‍රධාන වශයෙන්ම පෙනහලු වලට බලපෑම් ඇති වන රෝගයකි. මෙම රෝගය ආසාදනය වන අයගෙන් 80% කිසිදු සංකූලතාවය කිහි තොරව සුවපත් වීම සිදු වෙයි, ඉතිරි පිරිස සංකූලතාවලට ලක් වන බැවින් ඔවුන් රෝහලට ඇතුළු වී ඔක්සිජන් හෝ අනෙකුත් ප්‍රතිකාර ලබා ගත යුතුව ඇත.

5% පමණ ප්‍රමාණයකට අධි සංකූලතා ඇතිවිය හැකිය. අධි සංකූලතා ඇති වන රෝගීන් දැඩි සත්කාර ඒකකයට ඇතුළු කිරීම හෝ විශේෂඥ වෛද්‍ය විමර්ශන යටතට පත් කිරීම සිදුකරනු ලබයි. ඔවුන් දැඩි නිරීක්ෂණයට ලක් කෙරේ. මොවුන්ට ශ්වසන ආධාරක ලබා දීමද සිදුවේ.

කොවිඩ් රෝගීන්ට සංකූලතා ඇති වන්නේ රෝගය වැළඳී දින හතක් පමණ කාලයකිනි. නිවිමෝනියාව කොවිඩ් රෝගය නිසා ඇතිවන බහුල සංකූලතාවකි. ඇතැම්විට මෙය මාරාන්තික වීමටද ඉඩ ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ දෙවැනි කෝවිඩ් රැල්ල නිසා ඇති වූ සංකූලතා මගා පරිමාණයෙන් තොවුණත් මේ දිනවල ඇති වී තිබෙන තුන්වැනි රැල්ලෙන් පෙනහලු රෝගී තත්ත්වයන් පෙන්නුම් කරයි. දෙවැනි රැල්ල මෙන් නොව මෙවර පෙනහලු ආසාදන හෝ කිසිදු රෝගයක් නොමැති අයට ද, තරුණ අයටද නිවිමෝනියා තත්ත්වය ඇති වීමට ඉඩ ඇත. මෙවර ඔක්සිජන් අවශ්‍ය වන රෝගීන් සංඛ්‍යාව ශීඝ්‍රයෙන් වැඩි වී ඇත.

පෙනහලු වලට මෙම රෝගය බලපාන්නේ සෙම මිඳිනි තුළ අඩංගු වෛරසය නාසයට, උගුරට ඇතුළුවීමෙන් පසු පෙනහළු වලට ඇතුළුවී නිවිමෝනියා තත්ත්වය ඇතිවීම මගිනි. වෛරස් ප්‍රමාණය වැඩි වී පෙණහලුවලට ඇතුළු වීමෙන් නිවිමෝනියා තත්ත්වය ඇතිවීම සිදුවේ.

අප ආග්වාස කරන ඔක්සිජන් රැධිරයට හුස්මාරු වන්නේ පෙනහළු තුළ ඇති ගර්භ නමැති කුඩා වායු මලු හරහාය. මෙම වෛරසය පෙනහළු වල ඇති කුඩා ඒකකය වූ මෙම ගර්භ වලට හා අවට පටකවලට හානි කිරීම සිදු කරයි. අපගේ ප්‍රතිශක්තිකරණ පද්ධතිය මෙම වෛරසය හා සටන් කිරීමත් සමග පෙනහළුවල ආසාදනය වීමත් හා පෙනහළුවල දියර හා මැරුණු සෛල එකතුවීමක් සිදුවේ. මෙම ක්‍රියාවලිය නිසා පෙනහළුවල වායු හුස්මාරු වැඩ පිළිවෙලට බාධාවක් ඇති වේ. පෙනහලු වලින් රැධිරයට ඔක්සිජන් හරිහැටි හුස්මාරු වීම සිදුවිය යුතුය. මෙය මාධ්‍ය වීම මගින් කැස්ස හා ස්වසන ආබාධ ඇතිවේ. ශරීරය තුළ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අඩුවීම සිදුවෙයි. එවිට පිටතින් ඔක්සිජන් ලබාදීම සිදුවිය යුතුය. එලෙස පිටතින් ඔක්සිජන් ලබාදීම සිදු කළ නොහැකි වුවොත් මරණය පවා සිදුවිය හැක.

● නිවිමෝනියාවේ ලක්ෂණ මොනවාද?

කොවිඩ් 19 නිවිමෝනියා තත්ත්වය අනෙකුත් සාමාන්‍ය නිවිමෝනියා තත්ත්වයට සමානය.

කැස්ස, සෙම පිට වීම හෝ නොවීම සිදුවිය හැකිය. හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව ඇතිවේ. මහන්සි ගතිය, පපුවේ වේදනාව, හුස්ම ගන්නා විට පපුවේ වේදනාව විශේෂයෙන් දක්නට හැකිය. හුස්ම ඉළළ පනළ ගන්නා විට පපුවේ වේදනාවක් ඇතිවිය හැකිය. නිවිමෝනියාව ඇතිවීමේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ මේවාය.

● මේ රෝග ලක්ෂණ එකවර ඇති වෙනවා ද ක්‍රමයෙන් ඇති වෙනවාද?

ක්‍රමයෙන් ඇතිවිය හැකිය. ක්‍රමයෙන් මූලික ලක්ෂණ ඇති වීමෙන් පසු දින හතක් පමණ ගතවීමෙන් පසු මේ බරපතළ තත්ත්වයට මුහුණ පෑමට ඉඩ ඇත. රෝගය ආසාදනය වන ඕනෑම පුද්ගලයකුට මෙම බරපතළ තත්ත්වය ඇති විය හැක. කුඩා දරුවන්ගේ මේ තත්ත්වය අඩුය. වැඩිහිටියන් තුළ බහුලව දක්නට ලැබේ.

ගම්පහ මහ රෝහලේ ස්වසන රෝග විශේෂඥ වෛද්‍ය බෝධික සමරසේකර

● බෝනොවන රෝගීන්ට ඇති වන බලපෑම.

මේ නව පුභේදය වයස් සීමාවකින් තොරව ඇතිවිය හැකිය. තරුණ අයට, වෙනත් කිසිදු රෝගයක් නැති අයට පවා තීව්‍රතරේනිය තත්ත්වය ඇතිවී සංකූලතා ඇති විය හැකිය. කලලදාරකින් මරණය පවා සිදුවිය හැකිය. කෙසේ නමුත් මෙය බහුල වන්නේ අවුරුදු 65ට වැඩි පුද්ගලයන්ට, නිදන්ගත පෙනහළු රෝග ඇති පුද්ගලයන්ට, දියවැඩියාව ඇති අයට, වකුගඩු හා අක්මා රෝගීන්ට, අධික ස්ථූලතාව ඇති රෝගීන්ට, පිළිකා රෝගීන්ට, ප්‍රතිශක්තිය අඩු රෝගීන්ට (එච්.අයි.වී. වැනි රෝගීන්), ප්‍රතිශක්තිකරණය අඩු කරන ඖෂධ දීර්ඝ කාලයක් ලෙස භාවිත කරන අයට මෙම සංකූලතා බහුලව දැකිය හැකිය.

● පෙනහළු රෝගයක් ඇති බවට හේරුම් ගත් විගාස කළ යුත්තේ කුමක්ද?

මෙම රෝගයේ අවදානම් සාධක ලක්ෂණ වනුයේ හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාවය, පපුවේ වේදනාව හෝ තද ගතිය, බිඳී මද ගතිය, කතා කරන විට හෝ කෙටි දුරක් යන විට වුවත් ඇතිවන මහන්සිය. එවැනි තත්ත්වයකදී වහාම වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ගත යුතුව ඇත.

ලොකු දුරක් ඇවිදින විට ඇතිවෙන මහන්සිය නොව නිවස ඇතුළේ වුවත් වැසිකිලියට යන විට පවා ඇතිවිය හැකි මහන්සිය මෙම විශේෂ මහන්සිය වශයෙන් සලකනු ලබයි.

● පෙනහළු රෝගීන්ට භාවිත කරනු ලබන උපකරණ තිබේද?

උපකරණ රාශියක් තිබේ. කොවිඩ් යයි සඳහන් කළ හැකි රෝග ලක්ෂණ තිබේ නම් හෝ කොවිඩ් රෝගියකු හා ගැටුණු විට පළමුව ඇන්ටිජන් පරීක්ෂණ හෝ පී.සී.ආර්. මගින් රෝගය හඳුනා ගත යුතුව ඇත. සාමාන්‍යයෙන් රෝගය ආසාදනය වී දින පහක් පමණ ගත වූ විට හෝ ගත වූ පසු මෙම පරීක්ෂණ කිරීමෙන් නිවැරදි ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකිය. රෝගියකු අඟුරු කර දින 5කින් පමණ මෙන් පරීක්ෂණය කිරීම යෝග්‍යය. නිවිමෝනියාව වැළඳී ඇති රෝගියෙකු රැධිර පරීක්ෂණ X-ray කිරණ පරීක්ෂණ සඳහා යොමු කරනු ලබයි. නිවිමෝනියාව තත්ත්වය සොයා ගත හැකි වන්නේ මම පරීක්ෂණ මගිනි. තවත් අධි සංකූලතා තිබෙනම් පෙනහළුව සී.ටී. පරීක්ෂණයක් හෝ අල්ට්‍රා සවුන්ඩ් පරීක්ෂණයකට යොමු විය හැකිය. පෙනහළු වලට බලපා ඇති බවට වෛද්‍යවරුන්ගේ සාක්ෂි කරන්නේ නම් ඉහත සඳහන් පරීක්ෂණයක් තුළ හැකිය. රැධිරයේ ඔක්සිජන් මට්ටම සියයට 94 ට වඩා අඩු වූ විට හෝ හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව තදින් දැනෙන විට හෝ රෝගියාගේ ඔක්සිජන් ප්‍රතිකාරය ලබා දීම සිදුවෙයි. රෝගියාගේ අවශ්‍යතාව අනුව වෛද්‍යවරුන් ප්‍රතිකර ලබා දේ. බාහිරින් ඔක්සිජන් ලබා දී රැධිරයේ ඔක්සිජන් මට්ටම ඉහල දැමීම නොහැකි වුවහොත් වෙනත් යන්ත්‍ර වලට රෝගියා සම්බන්ධ කිරීම සිදුවෙයි.

උදාහරණයක් ලෙස High Flow Nasal Oxygen යන්ත්‍රයකට සම්බන්ධ කිරීම මගින් රෝගියාට ස්වසන පහසුව ලබා දීමට සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත් කර ගත හැකි වේ.

හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව ඇතිවේ නම් නිවසේ රැඳී සිටීම සුදුසු නැත. වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර වලට හැකි ඉක්මනින් යොමු වීම වැදගත්ය.

නිවසේ සිටම ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය මැන බැලීමට උපකරණයක් ඇත. Finger Pulse Oximeter නම් මම උපකරණයයි.

ප්‍රධාන වශයෙන් හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා ඇත්නම්, මහන්සිය ඇතිනම්, උණ දීන කීපයක් තියෙනවා නම් වහාම රෝහල් ගතවිය යුතුව ඇත. සුළු රෝගී ලක්ෂණ තිබෙන අය රෝහල් ගතවීම අවශ්‍ය වන්නේ නැහැ.

● මේ රෝගී තත්ත්වය වළක්වා ගැනීමට ඇති ප්‍රතිකාරය එන්නතමද?

එන්නතම තමයි. 50% වැඩි පිරිසකට එන්නත ලබා දෙන තුරු අපිට මේ තත්ත්වයෙන්ම ජීවත් වන්නට සිදුවේ.

එන්නත ගැනුවත් රටේ ජනතාව සෞඛ්‍ය උපදෙස් අනිවාර්යයෙන්ම පිළිපැදිය යුතුව ඇත. යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු නම් අත හැරිය නොහැකියි. මුහුණු ආවරණ පැළඳීම, දුරස්ථභාවය, අත් සෝදීම අනිවාර්යයෙන්ම සිදුවිය යුතුයි.

එන්නත්වල ප්‍රතිඵල එකිනෙකට වෙනස්ය. සමහර එන්නත් සියය හැත්තෑවක් සාර්ථක වන අතර සමහර එන්නත් සියය 90 ක් සාර්ථකය. එම නිසා හොඳම දේ සෞඛ්‍ය උපදෙස් පිළිපැදීමයි.

රෝගය වැළඳුණු කෙනෙක් එන්නත ලබා ගැනීම සඳහා මාසයකට අධික කාලයක් සිටිය යුතුය. මාසයකට පසු ඔවුන්ට එන්නත ලබාගත හැකියි.

සටහන
දයාසීලී ලියනගේ